

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه برای دریافت درجه

کارشناسی ارشد رشته پرستاری سالمندی

عنوان پایان نامه:

بررسی ارتباط حمایت اجتماعی درک شده با رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت سالمندان ساکن

شهر تبریز در سال ۱۳۹۶

استاد راهنما : سرکار خانم اکرم شاه‌رخی

اساتید مشاور: سرکار خانم دکتر فاطمه محمدی

سرکار خانم مریم مومنی

نگارنده

لیلا خامی

سال انتشار: تیر ۹۷

چکیده

زمینه و هدف: یکی از راه های کاهش بیماری ها در دوره سالمندی، اتخاذ رفتارهای ارتقا دهنده سلامت است زیرا این رفتارها تأثیر چشمگیری در پیشبرد سلامتی، پیشگیری از بیماری ها و افزایش کیفیت زندگی سالمندان دارند. از طرفی کسب حمایت از شبکه های اجتماعی می تواند ترغیب کننده افراد برای انجام رفتارهای بهداشتی باشد. این مطالعه با هدف بررسی ارتباط حمایت اجتماعی درک شده و رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت در سالمندان طراحی شده است.

مواد و روش ها: این مطالعه همبستگی به صورت مقطعی روی ۱۸۰ سالمند ۶۰ سال و بالاتر مراجعه کننده به مجتمع های سلامت شهر تبریز با روش نمونه گیری خوشه ای دو مرحله ای انجام شد. داده ها با استفاده از سه پرسش نامه مشخصات فردی، رفتارهای ارتقادهنده سلامت (HPLP-II)^۱ و مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی درک شده (MSPSS)^۲ جمع آوری شد. تجزیه و تحلیل داده ها با SPSS نسخه ۱۶ و با بهره برداری از آزمون های تی مستقل، آنوا، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چند گانه انجام شد. سطح معنی داری داده ها کمتر از ۰/۰۵ درصد در نظر گرفته شد.

یافته ها: در این مطالعه ۶۰/۶٪ زن و ۳۹/۴٪ مرد بودند که میانگین سن آنان $66/9 \pm 5/74$ سال بود. نمره میانگین حمایت اجتماعی درک شده $63/48 \pm 11/55$ بود که بالاترین میانگین مربوط به بعد حمایت خانواده ($23/96 \pm 4/15$) و کمترین آن مربوط به بعد حمایت دوستان ($17/05 \pm 6/6$) بود. نمره میانگین رفتارهای ارتقا دهنده سلامت $139/49 \pm 22/59$ بود که بالاترین آن مربوط به بعد مسئولیت پذیری در مورد سلامت ($32/83 \pm 7/4$) و پایین ترین آن مربوط به بعد مدیریت استرس ($12/87 \pm 2/68$) بود. یافته ها رابطه مثبت معنی داری را بین نمره حمایت اجتماعی درک شده و رفتارهای ارتقادهنده سلامت نشان داد ($p = 0/014$) با توجه به ضریب تعیین ۰/۲۹۷، سطح تحصیلات و میزان حمایت اجتماعی درک شده می توانند ۲۹٪ تغییرات امتیاز رفتار ارتقا دهنده سلامت در سالمندان مورد مطالعه را پیش بینی نمایند.

نتیجه گیری: با توجه به آسیب پذیر بودن سالمندان و با توجه به رابطه حمایت اجتماعی درک شده با رفتارهای ارتقادهنده سلامت به نظر می رسد لازم است در جهت راه اندازی یا تقویت شبکه های اجتماعی حمایتی سالمندان گام برداشته شود.

کلید واژه: سالمندی، رفتار ارتقا، دهنده سلامت، حمایت اجتماعی درک شده

¹ Health promotion lifestyle profil-II

² Multidimensional scale of perceived social support

QAZVIN UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES

FACULTY OF NURSING AND MIDWIFERY

Thesis for MS Degree in Elderly Nursing

Titel:

**A Survey on the relationship between perceived social support and health promotion
behaviors of the elderly living in Tabriz city in 2017**

Supervisor:

Akram shahrokhi

Advisor:

Dr. Fatemeh Mohammadi

Maryam Momeni

Written by:

Leila Khami

June 2018

A Survey on the relationship between perceived social support and health promotion behaviors of the elderly living in Tabriz city in 2017

Background: One of the ways to decrease disorders in elderly is to perform health promoting behaviors because these behaviors have considerable effects on health promotion, disease prevention and quality of life in the elderly. On the other hand, social networks and their supports for aged people can encourage them to follow health behaviors. This study aims to investigate the relationship between perceived social support and health promoting behaviors among old-aged in Tabriz.

Methods: This cross-sectional correlation study was conducted on 180 old-aged 60 years and older who were referred to Tabriz health complexes by two-stage cluster sampling. Data were collected using three questionnaires: demographic, health promoting behaviors (HPLP-II), and Multidimensional Social Perceived Support scale (MSPSS). Data analysis was performed by SPSS v.16 using independent t-test, ANOVA, Pearson correlation coefficient and multiple linear regression. The significance level of the data was less than 0.05.

Findings: In this study, 60.6% were female and 39.44% were men. The mean age was 66.9 ± 5.74 years. The mean of perceived social support was 63.48 ± 11.53 , with the highest mean for family support (23.96 ± 4.15) and the least for friends' support ($17.05.05 \pm 6.6$). The mean of the health promoting behaviors was 139.49 ± 22.59 , the highest and lowest subscales were related to the level of health accountability (32.83 ± 7.4) and stress management (12.87 ± 2.68), respectively. Findings showed a significant positive correlation between perceived social support score and health promotion behaviors ($P = 0.014$). According to the coefficient of 0/297, elderly education level and perceived social support can predict 29% of the changes of health promoting behaviors.

Conclusion: Regarding the vulnerability of old people and the relationship between perceived social support and health promoting behaviors, it seems necessary to take steps to set up or strengthen social support networks for elderly.

Key words: Elderly, Health Promoting Behavior, Perceived Social Support